

Lättrörlig luftbevakning

Under många år var den optiska luftbevakningsorganisationen bunden av telefonnätet till att spana endast från förutbestämda platser. Med LOMOS – Luft och Mark Observations Systemet – som introducerades 1994 kom möjligheten att verka flexibelt från snart sagt varje plats med tillgång till telefon. Det räcker nämligen med en knapptelefon och förbindelse. Idén är att förbanden ska kunna flyttas till den plats där de bäst behövs. I praktiken har vi dock fortsatt att öva i vår gamla vana hemterräng på platser som nog börjar kännas alltför bekanta.

Under övningen Gandalf, som genomfördes i våras, prövades för första gången att bilda ett tillfälligt LOMOS-förband genom att föra samman personal från olika håll. Personalen på Gotland förstärktes med observatörer och kompaniledning från kompanierna med personal från Gästrikland, Hälsingland och Dalarna.

LOMOS-personal från Gotland hade med gott stöd från F 16G och dåvarande Militärkommando Gotland (MKG) förbättrat övningen så att fastläggningarna snabbt kunde komma i gång. Efter flygtransport från Uppsala i en TP 84 Hercules och utrustning med vapen på MKG (Visby) organiserades; ett par observationsplutoner, Oc (observationscentral), kompaniledning och underhåll med personal från; FVRF (Flygvapenfrivilliga), SLK (Lotorna) och SKBR (Kvinnliga Bilkåren).

Till detta kan läggas att hemvärnsmän från Gotland skötte bevakning och en lottakurs med traktorkokkärre sörjde för det lekamliga med förträffligt resultat.

Gotland erbjuder inte bara bra terräng för luftbevakning, t ex bra sikt i alla riktningar och rimliga avstånd. Där finns också väl utvecklade anläggningar med möjligheter att jämföra information från LOMOS och radar. Övningen besöktes av F 16:s strilchef, företrädare för MKG och lokala hemvärnschefer. Materiellt sett fungerade allt väl och det gavs många erfarenheter om hur liknande övningar kan förbättras i framtiden.

Den övande personalen lämnade sina synpunkter på övningen i en relativt omfattande enkät och det sammanfattade resultatet blev mycket gott. Många uppskattade att öva på ett annorlunda sätt och många betraktade denna övning som den bästa de deltagit i. Ett bra betyg eftersom de flesta övande var "gamla rävar". Chefen för F 16:s frivilligavdelning gav oss slutligen uppdraget att sammanställa erfarenheterna från Gandalf, varför dessa nu finns tillgängliga för nästa LOMOS-kompani som vill ta chansen att öva i obekant terräng.

Under övningen Gandalf fick transporterades deltagarna från Uppsala till Visby med TP 84 Hercules.

Foto: Peter Wallenskog

PETER WALLENSKOG, KOMPANICHEF 1611. RO/KN